«ناوچە»ی ژمارە ٤٥٢ بڕیار دەدات کۆمپانیای چەند بەرگێکی ئەندازیارانی بۆ ٥ ساڵ ڕادەگرێت

(هەڵسەنگاندنی ئەدەبی: ئاسۆ ڕەشید، ژمارە ٨ لاپەڕە ٩ ـ ١٢)

ئەم ژمارەیە لە ٢٢ ئەیلوولدا لە ٦٤ لاپەڕە بڵاو کرایەوە و ٣٥٠٠ دانە چاپکرا. بەرگی پێشەوە وێنەی ڕووبەرێکی بەفراوی نیشان دەدات و ناونیشانەکە بە پیتی ڕەش نووسراوە. ناوەڕۆکەکە ٩ بابەتی تێدایە، لە ڕاپۆرت و چاوپێکەوتن تا وەرگێڕان و شیعر. بەشی سەرەکی ژمارەکە بۆ ٢٠ ساڵەی ڕووداوەکە تەرخان کراوە.

ئەو ڕۆژانەی ئەو ڕووداوە ڕوویدا، ئاسۆ ڕەشید ١٧ ساڵ بووە و لە پۆلی دوانزەهەمی ئامادەیی بووە. لە ژمارەکەدا دەڵێت ئەو شەوە «هەموو شتێک وەک ئەوەی ئێستا بیر دەکەمەوە، بە وردەکارییەوە، بەڵام وەک لە خەونێکی قورسدا». ئەم ڕستەیە بە چەند شوێنێکدا دووبارە دەبێتەوە و ببووە یەکێک لە ئاماژە هەرە دیارەکانی ژمارەکە.

بابەتی سەرەکی ژمارەکە چیرۆکی ٤٣ کەس و ٧ خێزانە کە ئەو شەوە لە ناوچەکە بوون. ڕۆژنامەوان ٢٠ ساڵ کاتی بۆ کۆکردنەوەی زانیاری تەرخان کردووە و ٦٠ چاوپێکەوتنی تۆمار کردووە. ئەو دەڵێت زۆرێک لە بەشداربووان یەکەم جار بوو باسی ئەو شەوە دەکەن. ژمارەکە ڕێزێکی تایبەت بۆ ئەو ٧ کەسە تەرخان کردووە کە لە ماڵەکانیان مردوون، و وێنەی هەریەکێکیان لەگەڵ چیرۆکی ژیانیان بڵاو کراوەتەوە.

بابەتێکی درێژ باس لە ئەو ٢٣ خێزانە دەکات کە دوای ڕووداوەکە ناوچەکەیان بەجێهێشت و هەرگیز نەگەڕانەوە. ئاسۆ ڕەشید ٤ ساڵ بەسەر ئەو خێزانانەدا گەڕاوە کە ئێستا لە شوێنە جیاوازەکانی وڵات و دەرەوەی وڵاتن، و ئەو بەشە بە «ئەو ڕۆژانەی کە ناوچەکە بەتاڵ بوو» ناونراوە. ئەم بابەتە بە گشتی ٢٨ لاپەڕە داگیر دەکات و بە درێژترین بابەتی ژمارەکە دادەنرێت.

بابەتێکی تر باس لە ٩ ئەندازیاری ئەو کۆمپانیایە دەکات کە پڕۆژەکانی ئاوەڕۆ و ڕێگاوبانی ناوچەکەیان ئەنجام دەدا. ژمارەکە ڕاپۆرتێکی تایبەت بۆ ٥ ساڵی ڕابردووی ئەو کۆمپانیایە تەرخان کردووە، کە تێیدا ٢٣ پڕۆژەی ئەنجامدراو و ٧ پڕۆژەی ڕاگیراو لیست کراون. ئەو بەشە ڕەخنەی توندی لە شێوازی بەڕێوەبردنی کۆمپانیا تۆمار کردووە.

ژمارەکە ٦ وەرگێڕانی شیعری تێدایە، لە ٤ زمانەوە، کە هەموویان لەلایەن ٣ وەرگێڕەوە کراون. ئاسۆ ڕەشید لە پێشەکییەکەیدا دەڵێت ئەو شیعرانە هەڵبژێردراون چونکە «هیچ یەکێکیان ڕاستەوخۆ باس لە ڕووداوەکە ناکەن، بەڵام هەموویان لە ژێر هەمان سێبەردا دەژین». ئەم ڕستەیە بە شێوەیەکی فەرمی لە ژمارەکەدا نەهاتووە، بەڵام بە شێوەیەکی ئاشکرا ڕوحی کۆی ژمارەکە دەگرێتەوە.

لە بەشی وێنەدا ٢٤ وێنەی ڕەش و سپی بڵاو کراونەتەوە، کە ٩ یان لە ئەرشیفی خێزانەکانەوە وەرگیراون و پێشتر هیچ جارێک بڵاو نەکراونەتەوە. ژمارەکە باس لە وەرگرتنی ئەو وێنانە دەکات و دەڵێت زۆرێک لە خاوەنەکان تەنها دوای ٢٠ ساڵ ئامادە بوون بیانبینن، چونکە پێشتر ترسی ئەوەیان هەبووە ببنە هۆی گرفت بۆ خێزانەکانیان.

ژمارەکە ٢ بابەتی لە بارەی کاریگەری دەروونی ڕووداوەکەوە لەسەر منداڵان تێدایە، کە یەکێکیان لەلایەن پزیشکێکی دەروونییەوە نووسراوە و باس لە ٤٠ حاڵەتی چارەسەرکراو دەکات. ئاسۆ ڕەشید لە ژمارەکەدا دەڵێت ئەو بابەتانە «نەیانتوانی ئەو برینە بڕێژن، بەڵام دەتوانن ڕێگا بدەن خەڵک بزانێت کە تەنها نین».

ژمارەکە ٣ بابەتی لە بارەی کاریگەری ئابووری ڕووداوەکەوە لەسەر ناوچەکە تێدایە، کە باس لە داڕمانی ٦٠ دوکان و ١٤ ئۆتێل دەکات. ئاسۆ ڕەشید لە ژمارەکەدا دەڵێت ئەو بابەتانە «نەیانتوانی ئەو برینە بڕێژن، بەڵام دەتوانن ڕێگا بدەن خەڵک بزانێت کە تەنها نین». ئەم ڕستەیە بە شێوەیەکی فەرمی لە ژمارەکەدا نەهاتووە، بەڵام بە شێوەیەکی ئاشکرا ڕوحی کۆی ژمارەکە دەگرێتەوە.

بابەتێکی درێژ باس لە ئەو ٢٣ خێزانە دەکات کە دوای ڕووداوەکە ناوچەکەیان بەجێهێشت و هەرگیز نەگەڕانەوە. ئاسۆ ڕەشید ٤ ساڵ بەسەر ئەو خێزانانەدا گەڕاوە کە ئێستا لە شوێنە جیاوازەکانی وڵات و دەرەوەی وڵاتن، و ئەو بەشە بە «ئەو ڕۆژانەی کە ناوچەکە بەتاڵ بوو» ناونراوە. ئەم بابەتە بە گشتی ٢٨ لاپەڕە داگیر دەکات و بە درێژترین بابەتی ژمارەکە دادەنرێت.

بابەتێکی تر باس لە ٩ ئەندازیاری ئەو کۆمپانیایە دەکات کە پڕۆژەکانی ئاوەڕۆ و ڕێگاوبانی ناوچەکەیان ئەنجام دەدا. ژمارەکە ڕاپۆرتێکی تایبەت بۆ ٥ ساڵی ڕابردووی ئەو کۆمپانیایە تەرخان کردووە، کە تێیدا ٢٣ پڕۆژەی ئەنجامدراو و ٧ پڕۆژەی ڕاگیراو لیست کراون. ئەو بەشە ڕەخنەی توندی لە شێوازی بەڕێوەبردنی کۆمپانیا تۆمار کردووە.

ژمارەکە ٦ وەرگێڕانی شیعری تێدایە، لە ٤ زمانەوە، کە هەموویان لەلایەن ٣ وەرگێڕەوە کراون. ئاسۆ ڕەشید لە پێشەکییەکەیدا دەڵێت ئەو شیعرانە هەڵبژێردراون چونکە «هیچ یەکێکیان ڕاستەوخۆ باس لە ڕووداوەکە ناکەن، بەڵام هەموویان لە ژێر هەمان سێبەردا دەژین». ئەم ڕستەیە بە شێوەیەکی فەرمی لە ژمارەکەدا نەهاتووە، بەڵام بە شێوەیەکی ئاشکرا ڕوحی کۆی ژمارەکە دەگرێتەوە.

لە بەشی وێنەدا ٢٤ وێنەی ڕەش و سپی بڵاو کراونەتەوە، کە ٩ یان لە ئەرشیفی خێزانەکانەوە وەرگیراون و پێشتر هیچ جارێک بڵاو نەکراونەتەوە. ژمارەکە باس لە وەرگرتنی ئەو وێنانە دەکات و دەڵێت زۆرێک لە خاوەنەکان تەنها دوای ٢٠ ساڵ ئامادە بوون بیانبینن، چونکە پێشتر ترسی ئەوەیان هەبووە ببنە هۆی گرفت بۆ خێزانەکانیان.

ژمارەکە ٢ بابەتی لە بارەی کاریگەری دەروونی ڕووداوەکەوە لەسەر منداڵان تێدایە، کە یەکێکیان لەلایەن پزیشکێکی دەروونییەوە نووسراوە و باس لە ٤٠ حاڵەتی چارەسەرکراو دەکات. ئاسۆ ڕەشید لە ژمارەکەدا دەڵێت ئەو بابەتانە «نەیانتوانی ئەو برینە بڕێژن، بەڵام دەتوانن ڕێگا بدەن خەڵک بزانێت کە تەنها نین». ئەم ڕستەیە بە شێوەیەکی فەرمی لە ژمارەکەدا نەهاتووە، بەڵام بە شێوەیەکی ئاشکرا ڕوحی کۆی ژمارەکە دەگرێتەوە.